

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	L.S.A. van den Houten	Datum	12 november 2021
Doorkiesnummer	030 - 28 60344	Kenmerk	9440601
E-mail	I.van.den.houten@utrecht.nl	Onderwerp	Reactie op Initiatiefvoorstel Weer fossiele reclame uit de openbare ruimte
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Openbare ruimte

Geachte leden van de raad,

Op 7 oktober heeft raadslid Van Heuven (Partij voor de Dieren) het Initiatiefvoorstel 'Weer fossiele reclame uit de openbare ruimte' ingediend. Het voorstel beoogt uitingen van fossiele reclame uit het Utrechtse straatbeeld te weren met als uiteindelijk doel dat Utrechters minder fossiele producten afnemen.

Het initiatiefvoorstel gaat over een belangrijk onderwerp, wij delen uw zorgen over het klimaat en zien het terugdringen van de uitstoot van vervuilende stoffen en het verbeteren van de luchtkwaliteit als een van onze belangrijkste opgaven. Wij hebben met belangstelling kennisgenomen van het initiatiefvoorstel. Wij danken dan ook de initiatiefnemer voor de geleverde inspanningen.

Het initiatiefvoorstel bestaat uit 1 beslispunt, dat een tweetal deelpunten omvat.

1. Fossiele reclame uit de Utrechtse openbare ruimte te weren door:

- a. **De Wijzigingsverordening Reclameverordening gemeente Utrecht 2017 vast te stellen;**
- b. **Het college opdracht te geven in gesprek te gaan met de exploitanten van reclametransporters in Utrecht teneinde fossiele reclames in haltevoorzieningen bij het openbaar vervoer, vrijstaande reclamevitines, billboards, lichtmasten, de reclamemast langs de A2 en op rotondes te weren, daartoe afspraken te maken en de raad binnen een jaar over de resultaten te informeren.**

Het voorstel raakt onderliggend aan het fundamentele vraagstuk in hoeverre het gewenst is reclame-uitingen in de openbare ruimte te willen beheersen op grond van ideële, politieke of maatschappelijke overtuigingen. Wij zien dat ook in de samenleving discussie ontstaat over welke producten, goederen of diensten wel of niet verantwoord zijn. Dit vraagstuk raakt aan de vrijheid van meningsuiting. Wij gaan hierover graag in gesprek met uw raad, voorafgaand aan behandeling van de geformuleerde deelpunten.

Datum 12 november 2021
Ons kenmerk 9440601

Ook met onze huidige reclame-exploitanten willen wij, wanneer uw raad dit deel van het voorstel overneemt, eerst het gesprek voeren. Ook andere steden volgen deze lijn. Het weren van fossiele reclame heeft immers juridische en financiële consequenties. Een verbod op fossiele reclame leidt tot aanpassing van de bestaande concessieovereenkomst en tot minder inkomsten voor de exploitanten. Die inkomsten zullen niet eenvoudig te vervangen zijn door inkomsten uit andere reclame-uitingen. Een aanpassing van de Reclameverordening met een verbod op fossiele reclame dient dan ook, met het oog op het risico van schadeclaims en (gehele/gedeeltelijke) ontbinding van bestaande overeenkomsten, noodzakelijk voorafgegaan te worden door overleg en afspraken met reclame-exploitanten. In het gesprek met de exploitant kunnen we de mogelijkheden verkennen van (gefaseerde) stappen op het punt van het weren van fossiele reclame en wat de contractuele en financiële consequenties daarvan zijn. Ook aan de zijde van de gemeente zullen er financiële consequenties zijn. Een verbod op fossiele reclame zal leiden tot een neerwaartse bijstelling van de afdrachten aan de gemeente en derhalve tot minder inkomsten. Gelet op de looptijd van de concessie voor bushokjes en vrijstaande reclamevitрины en die van de reclamemasten (beide tot 2033) worden die inkomsten voor langere tijd verwacht en ingeboekt.

Indien u instemt met dit onderdeel van het voorstel zullen wij uw raad binnen een jaar (of zoveel eerder als mogelijk) over de resultaten van deze gesprekken informeren

Een aanpassing van de Reclameverordening met een verbod op fossiele reclame lijkt juridisch mogelijk. Tegelijkertijd geldt dat er nog niet eerder een dergelijk verbod is opgenomen in een gemeentelijke verordening. Het opnemen van een expliciet verbod op fossiele reclame in de Reclameverordening is dus een kwestie van juridisch pionieren. Met de wens en de noodzaak van eerst het gesprek voeren met exploitanten vinden wij een aanpassing van de Reclameverordening met een verbod op fossiele reclame voor nu te vroeg. Zoals aangegeven in de beantwoording van [Schriftelijke Vragen 289/2020](#) geldt in Nederland als uitgangspunt voor wat wel en niet acceptabel is aan reclame-uitingen of deze voldoen aan de Nederlandse Reclame Code opgesteld door de Reclame Code Commissie. Deze code wordt landelijk door alle (markt)partijen gehanteerd. Beperkingen aan de inhoud van reclame worden tot op heden geregeld via landelijke wetgeving. Een goed voorbeeld hiervan zijn de beperkingen aan tabaksreclames. Deze komen voort uit landelijke wetgeving waarin dit expliciet is gereguleerd. Op dit moment is er geen wetgeving, noch landelijk noch gemeentelijk, op basis waarvan een gemeente een formeel verbod kan uitvaardigen op fossiele reclames.

In verschillende steden (o.a. G4, Nijmegen) staat het onderwerp op de politieke agenda, het idee van een verbod op fossiele reclame is opgenomen in verschillende verkiezingsprogramma's en er loopt een burgerinitiatief voor een wettelijk verbod op fossiele reclame, zowel landelijk als Europees. Het weren van fossiele (en andere vormen van) reclame is een actueel thema en meerdere betrokkenen in de maatschappij vormen zich hier een mening over. In deze context van actuele ontwikkelingen en mening-vorming gaan wij graag met u in gesprek over het initiatiefvoorstel en onze reactie.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Burgemeester en wethouders

Datum	12 november 2021
Ons kenmerk	9440601